

tende virkning, og der er ikke hjemmel for ankeinstansen til at tillægge anken opsættende virkning. Dette fremgår af bestemmelsen i § 70, stk. 5, 2. pkt., hvorefter dommens virkning ikke standses ved anke eller kære. Fuldbyrdelse af den afsagte dom f. s. v. angår frakendelse af førerretten påbegyndes således straks, uanset at anke iværksættes, eller at adgangen hertil står åben. Bestemmelsen fraviger den almindelige regel i retsplejelovens § 951, hvorefter rettidig anke hindrer fuldbyrdelse af en straffedom. Anke af en dom, hvorved nogen frakendes retten til at udøve de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte virksomheder, har ligeledes i almindelighed opsættende virkning, dog at den ret, der træffer afgørelsen om rettighedsfortabelse, i dommen kan bestemme, at anke ikke har opsættende virkning.

Bestemmelsen i færdselslovens § 70, stk. 5, 2. pkt., hvorefter det er udelukket at tillægge anke af en fældende dom opsættende virkning med hensyn til frakendelsesspørgsmålet, har i praksis vist sig at være for usmidig.

Behovet for en mere smidig ordning har navnlig vist sig i forbindelse med sager, hvor frakendelse er sket efter § 70, stk. 1, på grund af groft uforsvarlig kørsel. Der er her tale om sager, hvis udfald kan være meget tvivlsom, og som ofte prøves i flere instanser. Da frakendelsestiden som regel ikke overstiger 6 måneder, må det erkendes, at værdien af anke af dommen med henblik på at opnå frifindelse for frakendelse, er begrænset, idet ankeinstansens afgørelse ofte først vil kunne foreligge på et tidspunkt, hvor størstedelen af frakendelsestiden er forløbet.

Der har med mellemrum været rejst kritik af, at færdselsloven ikke indeholder hjemmel for at yde erstatning til personer, der frifindes for påstanden om frakendelse af førerretten, men som har lidt økonomisk tab ved i en periode under sagens behandling at have været uden førerbevis.

De foreslåede regler i § 70, stk. 7 og 8, hvorved der i en række tilfælde tillægges anke opsættende virkning, vil for så vidt mindske behovet for regler om erstatning, men der vil dog også efter en eventuel gennemførelse af disse bestemmelser kunne forekomme tilfælde, hvor erstatning er rimeligt begrundet. Der tænkes på tilfælde, hvor førerretten midlertidigt har været frataget af politiet i medfør af § 70, stk. 6, men den sigtede senere frifindes, og tilfælde, hvor der sker frifindelse i ankeinstansen i en sag, hvor anke af underinstansens afgørelse om frakendelse ikke har haft opsættende virkning.

Medens der efter retsplejelovens § 1018 b, stk. 1, om erstatning for uberettiget anholdelse og fængsling også kan ydes godtgørelse for lidelse og tort, har

man skønnet, at der alene bør ydes erstatning for økonomiske tab i forbindelse med fratagelse eller frakendelse af førerretten. Det er utvivlsomt i tilfælde, hvor førerbevisets inddragelse har medført økonomisk tab, at der er det mest udtalte behov for at give den pågældende en form for kompensation. Man er dog opmærksom på, at det også i visse andre tilfælde f. s. v. kunne være begrundet at markere det uberettigede i fratagelsen gennem ydelse af en godtgørelse fra det offentlige. Det kan derfor ikke afvises, at der senere bør ske en udvidelse af ordningen, men man har fundet det rimeligt foreløbig at holde sig til almindelig erstatningsudmåling for dokumenterede tab, hvor der ikke vil opstå næneværdige retstekniske vanskeligheder med hensyn til beløbets fastsættelse. Man kan i denne forbindelse også henvise til reglerne i retsplejelovens § 1018 c, der kun giver erstatning for det økonomiske tab som følge af bl. a. uberettiget suspension fra advokatvirksomhed, beslaglæggelse, ransagning og beslag på formue.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 70 a, stk. 1, beror det som hovedregel på domstolens afgørelse, hvorvidt og i bekræftende fald med hvilket beløb erstatning bør tilkendes. Efter forslaget § 70 a, stk. 2, kan erstatning dog ikke tilkendes, såfremt der er begrundet formodning om, at den pågældende er skyldig i den forseelse, der gav anledning til frakendelsen eller fratagelsen, eller frifindelsen eller påtaleudladelsen alene er begrundet i, at den tiltalte (sigtede) findes utilregnelig. Bestemmelsen, der svarer til retsplejelovens § 1018 b, stk. 2, vil f. eks. kunne finde anvendelse, hvor den tiltalte er blevet frifundet for påstand om frakendelse for kørsel i spirituspåvirket tilstand, idet retten efter bevisførelsen ikke har ment med den fornødne sikkerhed at kunne forkaste tiltaltens forklaring om at have drukket efter kørslen.

Behandlingen af et fremsat erstatningskrav skal efter lovforslaget ske efter reglerne i retsplejelovens §§ 1018 e-m.

Størrelsen af de årlige udgifter til erstatning lader sig ifølge sagens natur kun vurdere med stor usikkerhed.

Antallet af tiltalte overfor hvem, der var nedlagt påstand om frakendelse efter færdselslovens § 70, stk. 1 (groft uforsvarlig kørsel m. v.), var i 1969: 2659. Samme år blev der i 6.787 tilfælde rejst tiltale efter færdselslovens § 16, stk. 1 (spirituskørsel), hvor man kan gå ud fra, at der i alle tilfælde er nedlagt påstand om frakendelse efter færdselslovens § 70, stk. 2.

Medens man ikke har oplysninger om, hvor mange af sagerne vedrørende groft uforsvarlig kørsel